

Sosyal Bilgiler Dersinde Eğitim Yazılımı Kullanılmasının Öğrenci Akademik Başarısına Etkisi: Morpa Kampüs Örneği¹

İsa TAK²

Muhsin DEMİR³

Öz

Bu araştırmanın amacı, Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın sosyal bilgiler dersinde öğrenci başarısına etkisini ve öğrencilerin bu yazılımla ilgili görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışmamızda nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda, ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desen araştırmanın modelini oluşturmuştur. Araştırmamız, biri deney diğeri kontrol grubu olmak üzere iki grup üzerinde gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda 19, kontrol grubunda ise 21 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmanın deney grubunda ders işlenirken Morpa Kampus Eğitim Yazılımı kullanılmıştır. Kontrol grubunda ise ders kitabının kullanıldığı geleneksel yöntemle ders işlenmiştir. 5 haftalık ders işleme süreci tamamlandıktan sonra deney ve kontrol grubuna son test uygulanmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda; mülakat yöntemi kullanılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili görüşleri mülakat formu kullanılarak alınmıştır. Araştırmanın evrenini Tokat ili Turhal ilçesinde bulunan ortaokullar oluşturmaktadır. Örneklemi ise Tokat ili Turhal ilçesi Gaziosmanpaşa Ortaokulunda öğrenim gören 5. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmamızın nicel boyutunda elde edilen verilerin analizinde SPSS 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programından yararlanılmıştır. Araştırmanın nitel aşamasında deney grubuyla yapılan mülakatlarda elde edilen veriler kontrol edilerek sınıflandırılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Ders işlenişi sırasında Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın kullanıldığı deney grubunun son test puanları ile ders ve çalışma kitabının kullanıldığı kontrol grubunun son test puanları karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Bu sonuç derslerde bilgisayar yazılımı kullanılmasının ders ve çalışma kitabının kullanıldığı geleneksel yöntemle göre daha iyi sonuçlar verdiğinin kanıtıdır. Yine araştırmamızın nitel boyutunun sonuçları öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanımına karşı olumlu bir tutum takındıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Eğitim Yazılımı, Morpa Kampüs, Sosyal Bilgiler Öğretimi.

The Effect of Using Educational Software During Social Studies Courses on Students' Academic Success: A Case of Morpa Kampus

Abstract

The purpose of this study is to display the effect of using Morpa Kampus educational software during social studies lesson on students' success and the thoughts of students related to this software. Quantitative and qualitative research methods were used at the study. Pre-test and late-test controlled group experimental pattern formed the model of the study on the quantitative part of the study. The study was practiced on two groups; the control group and the experimental group. There are 19 students in the experimental group and 21 students in the control group. Morpa

¹Bu çalışma ikinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir

²Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, isa.tak@gop.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0596-5480>

³MEB Sosyal Bilgiler Öğretmeni, muhsindemir58@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6085-1822>

Kampüs software was used during the lessons with the experimental group. The lessons were practiced with course books with traditional methods in the control group. A late-test was practiced on both groups after a five-week lesson period. The interview method was used on the qualitative part of the study. The thoughts of experimental group students on Morpa Kampüs education software was taken by using interview paper. 6 open-ended questions were asked to the students. The scope of the study is the secondary school students in the Turhal town of Tokat city in Turkey. The sample is the 5th grade students in Gaziosmanpaşa secondary school in Turhal town of Tokat city. Purposed sampling method of sampling methods not based on probability was used while choosing the sampling. SPSS 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences) program was used while analyzing the data of the quantitative part of the study. At the qualitative stage of the study, the data taken from the interviews with the experiment group was classified after they were controlled. The data was analysed with descriptive analyses method. When the late-test scores of the experimental group in which the Morpa Kampüs education software was used and the control group in which the course book was used were compared, a significant diversity was seen in favour of the experiment group. This result is the proof of that using computer software during lessons gives better results than the course book based traditional methods. Moreover, according to the results of the qualitative part of the study students develop a positive attitude to the usage of the educational software during the social studies lessons.

Key Words: Social Studies, Education Software, Morpa Kampus, Teaching Social Studies

GİRİŞ

Sosyal bilgiler, diğer sosyal bilimlerin içerik ve yöntemlerinden yararlanarak, insanların sosyal çevreleriyle olan etkileşimini inceleyen, demokratik değerleri benimsemiş, düşünen ve düşündüklerini uygulayabilen yurttaşlar yetiştirmeyi amaç edinmiş bir alandır (Doğanay, s.16-17). Sosyal bilgiler dersinden istenilen verimi alabilmek için etkili öğretim teknikleri ve araçları kullanılmalıdır.

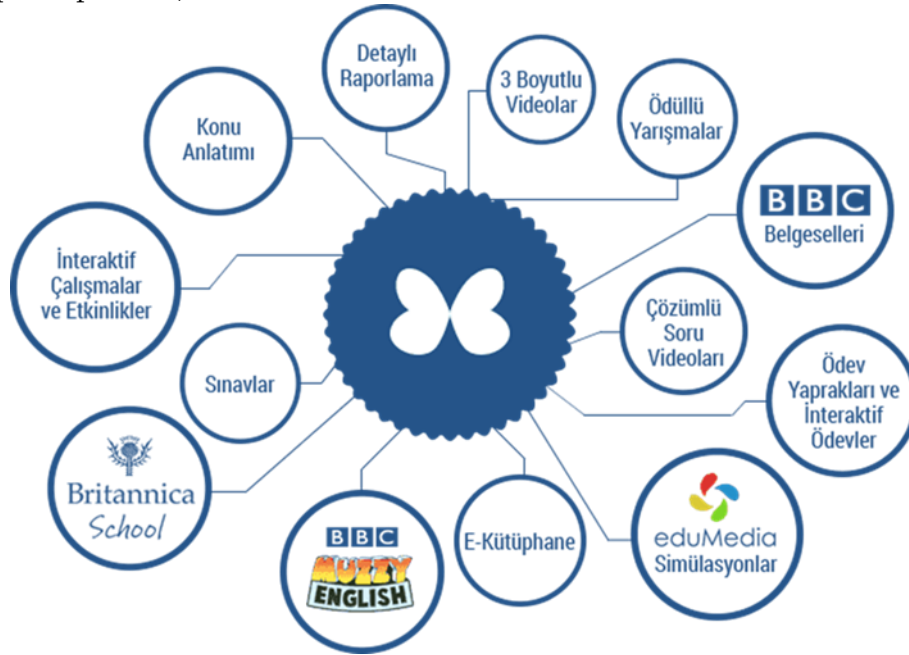
Kalıcı bir öğretim için teknolojiye ihtiyacımız vardır (Şimşek, 2002, s. 9). Eğitim teknolojilerinin kullanıldığı derslerde öğrenci, merkezi konumdadır. Bilgiler her bir öğrenciye ilgi, yetenek ve ihtiyaçlarına göre sunulur. Bu yaklaşımda süreçten ziyade ürün önemlidir. Bu süreçte öğretmen rehber konumunda, öğrenci ise etkin konumdadır (Sönmez, 1996, s. 72). Öğretim amaçlı yazılımlar, öğretimi destekleyici yazılımlar, çoklu ortamlar ve internet öğretim ve öğrenme etkinliklerinde sıkça kullanılır (Cin, 2004, s. 350).

Bilgisayar eğitim- öğretimde kullanılabilecek en önemli araçlardan biridir. Bilgisayar kullanımının eğitime olumlu katkılar sağlaması bilgisayarı eğitimin vazgeçilmez yardımcılardan yapmıştır. Dünyadaki diğer ülkelere paralel olarak ülkemizde de eğitim- öğretime yönelik yazılımlar, CD'ler ve web siteleri hızla artmıştır (Meydan ve Akdağ, 2008, s. 178). Öğrenciler bilgisayarlı eğitimle aşama aşama ilerlerler. Her aşamadan sonra yapılan sınavlarla öğrencilerin kazanımları kavrama düzeyleri belirlenebilir. Öğrenilemeyen konular öğrenciler tarafından tekrarlanabilir. Eğer bilgisayar gerekli bilgi bankasına bağlıysa öğrenciler bilgilere istedikleri zaman istedikleri yerde ulaşabilirler. Bu da onlara büyük bir esneklik kazandırır (Sönmez, 1996, s. 136). Sosyal bilgilerde yer alan konuların çoğunda eğitim teknolojilerinden yararlanmak mümkündür. Sosyal bilgilerin birçok disiplinden oluşması derslerde kullanılacak teknolojik uygulamaları da çeşitlendirmektedir (Ersoy, 2013, s. 33-34). Bilgiye hızlı bir şekilde ulaşabilen, günümüz teknolojisine ayak uydurabilen vatandaşlar yetiştirebilmek için sosyal bilgiler dersinde bilgisayar teknolojileri kullanılmalıdır (Yeşiltaş, 2013, s. 106). Eğitim teknolojilerinden istediğimiz verimi alabilmemiz için iyi hazırlanmış eğitim yazılımlarına ihtiyacımız vardır. "Bir bilgisayarda donanıma hayat veren ve bilgi işlemede kullanılan programlar, yordamlar, programlama dilleri ve belgelemelerin tümüne" yazılım denir (<http://www.tdk.gov.tr>).

Uşun (2004, s. 126- 127), eğitim- öğretimde kullanılacak yazılımlarda bulunması gereken bazı temel özellikleri şöyle sıralamıştır:

1. Dersin amaçlanan hedefleriyle uyumlu olmalıdır,
2. Öğrencilerin kapasiteleri ile uyumlu olmalıdır,
3. Öğrenciyi işin içine katmalı, etkileşimi artırmalıdır,
4. Bireyselleştirilmiş eğitimi desteklemelidir,
5. Öğrencinin derse karşı motivasyonunu sağlanmalıdır,
6. Öğrenciye geri bildirim sağlamalıdır,
7. Öğretmeni destekleyici olmalıdır,
8. Öğrencinin aktivitelerini zamanında ve doğru değerlendirebilmelidir.

Günümüzde derslerde kullanılan eğitim yazılımlarından birisi de Morpa Kampüs Eğitim Yazılımıdır. Bu yazılımı sınıf ve branş öğretmenleri, eğitim uzmanları, editörler, grafik tasarımcıları ve pedagoğlardan oluşan 50 kişilik bir ekip hazırlamıştır. Bu ekip yazılımı sürekli yenilemektedir. Morpa Kampüs MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) müfredatına uygun, binlerce eğitsel içeriğin (konu anlatımı, çalışmalar, testler, videolar, belgesel, ödev yaprakları, deneyler, kitaplar vb.) ve detaylı raporlamanın yer aldığı bir eğitim platformudur. Morpa Kampüs'e internet bağlantısı bulunan her yerden bilgisayar ile istediğiniz zaman girebilir ve istediğiniz kadar kullanabilirsiniz. Dilediğiniz konuyu, defalarca tekrar edebilir, dilediğiniz çalışmayı, etkinliği ve testi tekrar tekrar çözebilirsiniz. Morpa Kampüs, sınıf ve branş öğretmenleri tarafından ücretsiz olarak kullanılabilir. Öğretmenlerimiz bu siteye EBA (Eğitim Bilişim Ağı) üzerinden de ulaşabilirler. Öğrenciler bu yazılımı belli bir ücret karşılığında kullanabilmektedirler (www.morpakampus.com).

Şekil 1. Morpa Kampüs Bölümler Şeması (Kaynak: <https://www.morpakampus.com>)

Literatür taramasında bilgisayar yazılımlarının eğitimde kullanımı ile ilgili birçok araştırmaya ulaşılmış ancak Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın derslerde kullanımı ile ilgili sadece bir çalışmaya rastlanmıştır.

Değirmenci, "Eğitim Yazılımının Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Becerileri Üzerindeki Etkisi: Morpa Kampüs Uygulaması" adlı doktora tezinde ilkökul 1. sınıfta okuma yazma öğretiminde kullanılan Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın okuma becerileri üzerindeki etkisini araştırmıştır (Değirmenci, 2014).

Bu araştırmamızda sosyal bilgiler dersi öğretiminde Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanımının sosyal bilgiler dersi öğrenci başarısına etkileri incelenmektedir. Ayrıca öğrencilerin Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili görüşleri de değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Araştırmanın alt problemleri ise şöyle sıralanmıştır;

1. Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun ön test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Öğrencilerin, Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın sosyal bilgiler öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Sosyal bilgiler dersinde Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin araştırıldığı bu çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda, ön test son test kontrol gruplu deneysel desen araştırmanın modelini oluşturmuştur.

Araştırmamız, biri deney diğeri kontrol grubu olmak üzere iki grup üzerinde gerçekleştirilmiştir. Her iki gruba da deney öncesi ön test, deney sonrası son test uygulanmıştır. Çalışma grubuna ilk aşamada ön test uygulanmıştır. Ön test aşamasında araştırmacı tarafından hazırlanan başarı testi kullanılmıştır. Araştırmanın deney grubunda ders işlenirken Morpa Kampus eğitim yazılımı kullanılmıştır. Kontrol grubunda ise ders kitabının kullanıldığı geleneksel yöntemle ders işlenmiştir. Her iki grupta da derslere araştırmacı girmiştir. 5 haftalık ders işleme süreci tamamlandıktan sonra deney ve kontrol grubuna son test uygulanmıştır.

Araştırmanın nitel boyutunda; mülakat yöntemi kullanılmıştır. Deney grubu öğrencilerinin Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili görüşleri mülakat formu kullanılarak alınmıştır. Bu mülakatta öğrencilere 6 adet açık uçlu soru yöneltilmiştir.

Çalışma Grubu

2016- 2017 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen araştırmanın evrenini Tokat ili Turhal ilçesinde bulunan ortaokullar oluşturmaktadır. Örneklemini ise Tokat ili Turhal ilçesi Gaziosmanpaşa Ortaokulu'nda öğrenim gören 5. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem belirlenirken olasılığa dayalı olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme metodu kullanılmıştır.

Amaçlı örneklemede araştırmacı amacına uygun örnekleme çeşitli durumları göz önünde tutarak kendisi seçer (Arslantürk, 2008, s.130).

Ölçme Araçları

Araştırmamızın nicel boyutunda veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan 20 soruluk “Sosyal Bilgiler Başarı Testi” kullanılmıştır. Başarı testi çoktan seçmeli test formatında hazırlanmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından uzman görüşleri de alınarak hazırlanan ve 6 sorundan oluşan mülakat formu kullanılmıştır.

Veri Toplama Süreci

Hazırlanan başarı testleri kontrol ve deney grubunu belirlemek amacıyla okuldaki 5/A, 5/B, 5/C ve 5/D sınıftaki öğrencilere uygulanmıştır. Başarı testinden alınan puanlar, ders programı, öğrencilerin devam durumları ve bilgisayar kullanım becerileri dikkate alınarak 5/B sınıfı deney grubu 5/D sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda 19, kontrol grubunda ise 21 öğrenci bulunmaktadır. Deney grubuna Morpa Kampus eğitim yazılımı kullanılarak ders işlenirken kontrol grubunda Berkay Yayıncılık tarafından hazırlanan ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabı kullanılarak klasik yöntemde ders işlenmiştir. İki grupta da dersler araştırmacı tarafından verilmiştir. Araştırmanın ders aşaması 5 hafta (5x3= 15 ders saati) sürmüştür.

Deney grubunda ders işlerken bilgisayar sınıftaki bilgisayarlar ve etkileşimli tahta kullanılmıştır. Ders başlamadan önce bütün bilgisayarlarda Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı açılmıştır. Öğrenciler Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı’ndaki uygulamaları bireysel olarak gerçekleştirmişlerdir. Kontrol grubunda dersler normal sınıf ortamında ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabı kullanılarak yapılmıştır. Bu araştırma 5. sınıf sosyal bilgiler dersi “Adım Adım Türkiye” ünitesi ile sınırlı tutulmuştur.

Ünitenin işlenişi tamamlandıktan sonra hem deney grubuna hem de kontrol grubuna tekrar başarı testi uygulanmıştır. Ayrıca deney grubu öğrencilerine görüşme formu verilerek Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın nicel boyutunun veri toplama aracı olan başarı testinde, 20 soru bulunmaktadır. Bu testte her doğru cevap 5 puan değerindedir. Yanlış cevaplar veya boş bırakılan cevaplar testin sonucuna etki etmemiştir. Bu testten alınabilecek en yüksek puan “20.5 =100” dür. Başarı testinin hazırlık aşamasında madde analizini yapmak, testin güvenilirlik katsayısını hesaplamak için Ohio Üniversitesi’nin web sitesinden indirilen “TAP” (Test Analysis Program) programı kullanılmıştır.

Araştırmamızın nicel boyutunda elde edilen verilerin analizinde SPSS 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programından yararlanılmıştır. Sosyal bilgiler alanında veri analizinde en çok kullanılan programlardan biri SPSS programıdır. Programın Windows işletim sistemi ile uyumlu çalışması ve kullanımının kolay olması veri analizinde onu bir adım öne çıkarmaktadır (Gürbüz ve Şahin, 2015, s. 200). Araştırmamızdaki kontrol ve deney grubunun ön test aritmetik ortalamaları SPSS yardımıyla hesaplanmıştır. Grup içi ön test- son test sonuçlarının karşılaştırılmasında bağımlı örneklem t- testi kullanılmıştır. Kontrol ve deney gruplarının test sonuçlarının birbirleriyle karşılaştırılmasında ise bağımsız örneklem t- testi kullanılmıştır. Bu testler uygulanmadan önce ön test ve son test puanlarının normallik testi yapılmıştır.

Araştırmanın nitel aşamasında deney grubuyla yapılan mülakatlarda elde edilen veriler kontrol edilerek sınıflandırılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir.

Betimsel analizde, görüşme sonucu elde edilen veriler soru veya konu temel alınarak analiz edilir. Betimsel analizde amaç konunun tanımlanmasını ve açıklanmasını sağlamaktır (Ekiz, 2007, s. 195-196).

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucu ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Bulgular sıralanırken araştırmaya ait alt problemlerdeki sıra takip edilmiştir. Alt problemlerle ilgili bulgulara geçilmeden önce, deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test puanlarının normallik testi yapılmıştır.

Deney ve kontrol gruplarının ön test başarı puanlarının normal dağılım gösterip göstermediklerini anlamak için normallik testi yapılmıştır. Analiz sonuçları tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubunun Ön Test Puanları Normallik Testi

Gruplar	Shapiro-Wilk		p.
	Statistic	df	
Deney Grubu Ön test	.938	19	.247
Kontrol Grubu Ön test	.926	21	.114

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 1’de görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarının ön test puanları normal dağılım göstermektedir ($p>.05$). Bu duruma göre, ön test puanlar üzerinde parametrik testler uygulayabiliriz.

İkinci olarak deney ve kontrol gruplarının son test başarı puanlarının normal dağılım gösterip göstermediklerini anlamak için normallik testi yapılmıştır. Analiz sonuçları tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Deney ve Kontrol Grubunun Son Test Puanları Normallik Testi

Gruplar	Shapiro-Wilk		p.
	Statistic	df	
Deney Grubu Son Test	.921	19	.116
Kontrol Grubu Son Test	.936	21	.182

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 2’de görüldüğü gibi, deney ve kontrol gruplarının son test puanları normal dağılım göstermektedir ($p>.05$). Bu duruma göre son test puanlar üzerinde parametrik testler uygulayabiliriz.

Birinci Alt Problemle İlgili Bulgular

Alt Problem 1: “Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun ön test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

Birinci alt problemin sorusuna yanıt bulabilmek için deney ve kontrol gruplarının ön test puanları üzerinde bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test Puanları Üzerinde Bağımsız Örneklem T- Testi Sonuçları

Gruplar	X	N	S.S.	S.H.	t	df.	p
Deney Grubu:	34.21	19	14.93	3.42	-.39	25.86	.695
Kontrol Grubu:	35.71	21	7.46	1.62			

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 3'te görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarının ön test puanları anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p > .05$). Bu durumda deney ve kontrol grubunun ön test sonuçlarının denk olduğunu söyleyebiliriz. Yani araştırma öncesi deney ve kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri denktir.

İkinci Alt problemle İlgili Bulgular

Alt Problem 2: “Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

İkinci alt problemin sorusuna yanıt bulabilmek için deney grubunun ön test ve son test puanları üzerinde bağımlı örneklem t- testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Deney Grubunun Ön Test ve Son Test Puanları Üzerinde Bağımlı Örneklem T- Testi Sonuçları

Testler	X	N	S.S.	S.H.	t	df.	p
Ön Test:	34.21	19	14.93	3.42	-4.97	18	.00
Son Test:	54.47		16.40	3.76			

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4'te görüldüğü gibi deney grubunun ön test ve son test puanları arasında son test puanları lehine anlamlı bir farklılık oluşmuştur ($p < .05$). Bu durum deney grubunda ders işlenirken kullanılan Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır.

Üçüncü Alt problemle İlgili Bulgular

Alt Problem 3: “Geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

Üçüncü alt problemin sorusuna yanıt bulabilmek için kontrol grubunun ön test ve son test puanları üzerinde bağımlı örneklem t- testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Kontrol Grubunun Ön Test ve Son Test Puanları Üzerinde Bağımlı Örneklem T- Testi Sonuçları

Testler	X	N	S.S.	S.H.	t	df.	p
Ön Test:	35.71		7.46	1.62			
		21			-2.25	20	.03
Son Test:	42.61		14.01	3.05			

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 5'te görüldüğü gibi kontrol grubunun ön test ve son test puanları arasında son test puanları lehine anlamlı bir farklılık oluşmuştur ($p < .05$). Bu durum bize kontrol grubunda ders işlenirken kullanılan geleneksel yöntemin, öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Dördüncü Alt problemle İlgili Bulgular

Alt Problem 4: “Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubu ile geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubunun son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

Dördüncü alt problemin sorusuna yanıt bulabilmek için deney ve kontrol gruplarının son test puanları üzerinde bağımsız örneklem t- testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Puanları Üzerinde Bağımsız Örneklem T- Testi Sonuçları

Gruplar	X	N	S.S.	S.H.	t	df.	p
Deney Grubu:	54.47	19	16.40	3.76			
					2.46	38	.01
Kontrol Grubu:	42.61	21	14.01	3.05			

*Ortalamalar arasındaki fark 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 6'da görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarının son test puanları deney grubu lehine anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < .05$). Bu durum bize Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubunun geleneksel yöntem ile ders işlenen kontrol grubuna göre daha başarılı olduğunu gösterir.

Beşinci Alt problemle İlgili Bulgular

Alt Problem 5: “Öğrencilerin, Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın sosyal bilgiler öğretiminde kullanılması ile ilgili görüşleri nelerdir?”

Bu alt probleme cevap bulabilmek için deney grubu öğrencileri tarafından doldurulan yarı yapılandırılmış görüşme formları incelenmiştir.

Bu soruyla ilgili öğrenci görüşleri tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı Hakkındaki Görüşleri

KATEGORİ	KOD	ÖĞRENCİLER
Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı hakkındaki öğrenci görüşleri.	Olumlu	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19
	Yeni bilgiler öğretiyor	Ö3,
	Olumsuz	Ö4
	Yararlı	Ö5
	Daha iyi anlamamı sağlıyor	Ö12, Ö17
	Eğlenceli	Ö14, Ö16

Tablo 7’de görüldüğü gibi 18 öğrenci Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili olumlu görüşe sahipken sadece Ö4 olumsuz görüş bildirmiştir. Ö3 yazılımın yeni bilgiler öğrettiğini, Ö5 yazılımın yararlı olduğunu, Ö12 ve Ö17 yazılımın konuları daha iyi anlamalarını sağladığını, Ö14 ve Ö16 ise yazılımın eğlenceli olduğunu söylemişlerdir.

Ö6: “ Bence çok güzeldi. Ben çok beğendim.”

Ö3: “ Bence çok güzeldi. Ondan güzel ve yeni bilgiler öğrendim.”

Ö4: “Yazılımdan hiçbir şey anlamadım. Sadece çalışmalar kısmı güzeldi.”

Ö5: “ Morpa Kampüs çok hoşuma gitti. Bize yararlı olduğunu düşünüyorum.”

Ö17: “ Morpa Kampüste konuları daha iyi anladım. Kitaptan anlayamadığım konuları Morpa Kampüste anladım.”

Ö14: “Çok eğlenceliydi, konuları çok kolay anlayabiliyorduk.”

Tartışma

Araştırmamızın ilk aşamasında deney ve kontrol gruplarının denkliğini sınamak için her iki gruba da başarı testi uygulanmıştır. Test sonucu elde edilen bulgular deney ve kontrol gruplarının akademik başarı olarak birbirlerine denk olduğunu göstermiştir. 5 hafta süren ders işleniş aşamasından sonra aynı başarı testi tekrar deney ve kontrol grubuna uygulanmıştır. Uygulama sonunda elde edilen bulgular ders ve çalışma kitabının kullanıldığı kontrol grubunun başarısının anlamlı derecede arttığını göstermiştir. Yine ders işleniş aşamasında Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı’nın kullanıldığı deney grubunun ön test- son test sonuçları arasında son test lehine anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Ders işleniş sırasında Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı’nın kullanıldığı deney grubunun son test puanları ile ders ve çalışma kitabının kullanıldığı kontrol grubunun son test puanları karşılaştırıldığında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Bu sonuç derslerde bilgisayar yazılımı kullanılmasının ders ve çalışma kitabının kullanıldığı geleneksel yöntemle göre daha iyi sonuçlar verdiğinin kanıtıdır.

Alanda yapılan çalışmaları incelediğimizde birçok çalışmanın bizim çalışmamızla paralellik gösterdiğini görmekteyiz.

Hayal (2015), “ İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrencilerin Başarılarına Derse Yönelik Tutumlarına ve Kalıcılıklarına Etkisi” adlı tez çalışmasında bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarına olumlu katkı sağladığını belirtmiştir.

Çener (2011), “ Sosyal Bilgiler Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamalarının Öğrencilerin Erişi ve Tutumlarına Etkisi” isimli çalışmasında eğitsel yazılım kullanılarak ders işlenen deney grubunun akademik başarı düzeyi, dersi geleneksel yöntemle işlenen kontrol grubuna göre anlamlı bir şekilde yüksek çıkmıştır.

Yeşiltaş (2010), “Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Geliştirilen Bilgisayar Yazılımının Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi” isimli doktora tezinde sosyal bilgiler dersinde kullanılan bilgisayar yazılımının akademik başarıyı olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur.

Alkan (2009), ilköğretim 8. sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarılarına etkisini araştırmıştır. Yine bu araştırmanın sonucuna baktığımızda bilgisayar destekli öğretim yönteminin kullanıldığı deney grubunun akademik başarısının, geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubuna göre daha yüksek olduğunu görüyoruz.

Yukarıda değindiğimiz araştırmaların dışında yine literatürdeki birçok araştırma (Kaya, 2008; Oğuz, 2008; Tankut, 2008; Kuş, 2006; Arslan, 2006; Hücüptan, 2006; Yılmaz, 2005; Aksu, 2002) eğitim yazılımı kullanılarak ders işlenen bilgisayar destekli öğretimin geleneksel yöntemlerden daha iyi sonuçlar verdiğini göstermektedir. Bu da bizim araştırmamızın nicel boyutunda elde ettiğimiz sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Araştırmamızın nitel boyutunun sonuçları öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanımına karşı olumlu bir tutum takındıklarını göstermektedir. Yine literatüre baktığımızda birçok araştırma bizim çalışmamızla örtüşmektedir.

Hayal (2015), “ İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrencilerin Başarılarına Derse Yönelik Tutumlarına ve Kalıcılıklarına Etkisi” adlı tez çalışmasında bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki derse karşı tutumlarını anlamlı derecede artırdığını söylemiştir.

Yeşiltaş (2010), “Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Geliştirilen Bilgisayar Yazılımının Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi” adlı çalışmasında sosyal bilgiler dersinde kullanılan bilgisayar yazılımının öğrencilerin derse karşı tutumunu olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir.

Kuş, “İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Karadeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi Konularının Bilgisayar Destekli Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisinin Değerlendirilmesi” adlı araştırma yapmıştır. Bu araştırmada öğrencilere uygulanan tutum ölçeği, deney grubu öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarında olumlu bir artışın olduğunu göstermiştir (Kuş, 2006).

Yılmaz, “İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Avrupa’da Yenilikler Ünitesinin Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretim Uygulamalarının Öğrencilerin Başarıları ve Tutumları Üzerindeki Etkisi” başlıklı çalışmasında bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir (Yılmaz, 2005).

Aksu, “Bilgisayar Destekli Öğretim Etkinliklerinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Erişilerine Etkisi” adlı çalışmasında bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile ders yapılan sınıftaki öğrencilerin derse karşı daha istekli oldukları gözlemiştir (Aksu, 2002).

Alanda yapılan çalışmaların sonucu öğrencilerin eğitim yazılımlarının kullanıldığı bilgisayar destekli öğretime karşı olumlu tutum sergilediklerini göstermektedir. Sadece Çener (2011), sosyal bilgiler dersinin eğitsel yazılım kullanılarak işlenmesinin öğrencilerin derse karşı tutumlarını anlamlı derecede etkilemediğini söylemiştir. Literatürden ayrılan bu sonucun sebebi kullanılan eğitim yazılımının yapısından kaynaklanıyor olabilir.

Sonuç ve Öneriler

Sonuç

Araştırmamızın ders işleniş aşamasına geçmeden önce deney ve kontrol gruplarının akademik başarı seviyelerinin denkliliğini sınamak için her iki gruba da başarı testi uygulanmıştır. Ön test sonucu elde ettiğimiz bulgular her iki grubun ön test aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığını göstermiştir. Ön test sonunda elde edilen bulgular bize deney grubu ile kontrol grubunun akademik seviye olarak denk olduğunu göstermiştir.

5 hafta süren ders işleniş aşamasından sonra deney ve kontrol grubuna aynı başarı testi tekrar uygulanmıştır. Ders ve çalışma kitabı kullanılarak ders işlenen kontrol grubunun ön test aritmetik ortalamaları ile son test aritmetik ortalamaları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu da bize ders ve çalışma kitabı kullanılarak ders işlenen klasik yöntemin öğrencilerin başarılarının artmasında etkili olduğunu göstermiştir. Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılarak ders işlenen deney grubunun ön test son test aritmetik ortalamaları arasında da son test lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgudan hareketle sosyal bilgiler dersinde kullanılan Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın öğrencilerin öğrenmelerine olumlu katkı sağladığı sonucuna varabiliriz.

Araştırmamızın nicel boyutunun son aşamasında deney ve kontrol grubunun son test aritmetik ortalamaları karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucu elde edilen bulgular deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılığın ortaya çıktığını bize göstermiştir. Sonuç olarak Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın klasik yöntemle göre sosyal bilgiler dersinde öğrenci başarısını daha fazla artırdığını söyleyebiliriz.

Araştırmamızın nitel boyutunda deney grubundaki öğrencilerin (n= 19) Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı ile ilgili görüşleri alınmıştır. Bu görüşler incelendiğinde 1 öğrenci hariç bütün öğrencilerin yazılım ile ilgili olumlu görüş bildirdiklerini görmekteyiz. Yine bu 18 öğrenci Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı'nın derste kullanılmasının konuları daha iyi anlamalarına yardımcı olduğunu söylemiştir. Öğrencilerin hepsi yazılım ile ders işlemenin daha eğlenceli olduğunu belirtmiştir. Sosyal bilgiler dersinin diğer ünitelerinde de “Morpa Kampüs Eğitim Yazılımını kullanmak ister misiniz?” sorusuna 18 öğrenci olumlu yanıt vermiştir. Bu bulgular bize öğrencilerin derste eğitim yazılımı kullanılmasına karşı olumlu bir tutum sergilediklerini göstermiştir.

Öneriler

Araştırmamızın deney grubunda kullandığımız Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı web sitelerindeki tanıtımlarında belirttikleri bütün içerikleri barındırmaktadır. Bu yazılımı kullanan öğrencilerin derse ilgileri artmıştır. Öğrenciler yazılımdaki bölümleri bireysel olarak gerçekleştirdikleri için öğretmen merkezli eğitimin yerini öğrenci merkezli eğitim almıştır. İçerikte bulunan görseller öğrencilerin yazılımı daha istekli kullanmalarını sağlamıştır. Öğrenciler en çok “ konu anlatımı” bölümünü kullanırken sıkıldılar. Ayrıca bu bölümdeki bilgiler yetersizdi. Değerlendirme aşamasında sorulan bazı soruların muhtevası “ konu anlatımı” bölümünde yoktu. Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı hazırlayıcıları tarafından bu bölüm tekrar gözden geçirilebilir.

Bu araştırma da dahil literatürdeki birçok araştırma sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını göstermiştir. Milli Eğitim Bakanlığı okullarda ve okul dışında öğrencilerin eğitim yazılımlarına rahatça erişimini sağlayacak ortamlar hazırlayabilir. FATİH projesi kapsamında öğrencilere ve öğretmenlere dağıtılması düşünülen tabletlerin en kısa zamanda dağıtımı bitirilebilir. Ayrıca okulların sorunsuzca internete bağlanmaları sağlanabilir. Eğitim Bilişim Ağı her zaman güncel tutulmaya çalışılabilir, öğretmenlerin kendi eğitim yazılımlarını hazırlamaları teşvik edilebilir. Öğretmenlerimize eğitim yazılımlarını etkili kullanabilmeleri için özenle hazırlanmış hizmet içi eğitimler verilebilir. Üniversitelerimizin eğitim fakültelerinde okuyan öğrencilerimize eğitim yazılımlarının ve EBA'nın kullanımı ile ilgili dersler verilebilir.

Eğitim yazılımları öğrencilere öğrenme hızlarına göre bireysel öğrenme fırsatı sunar. Bu yazılımlarda öğrenmeyi kolaylaştırıcı görseller daha fazla yer alır. Öğretmenlerimiz derslerde eğitim yazılımı kullanılmasının eğitimin kalitesini artıracığına inanmalıdır ve derslerinde daha fazla eğitim yazılımlarına yer vermelidirler. Ayrıca öğretmenlerimiz eğitim yazılımlarını daha iyi kullanabilmek için kendilerini geliştirebilirler.

Bu araştırma 5. sınıf sosyal bilgiler dersi "Adım Adım Türkiye" ünitesi ile sınırlı tutulmuştur. Araştırmanın uygulama süresi 5 hafta (15 ders saati) sürmüştür. Araştırmada Morpa Kampüs Eğitim Yazılımı kullanılmıştır. Bizden sonraki araştırmacılar diğer eğitim yazılımlarının (Okulistik gibi) öğrencilerin akademik başarılarına etkilerini araştırabilirler. Eğitim yazılımlarının derslerde kullanımıyla ilgili diğer sınıf seviyelerinde uygulamanın daha uzun olduğu araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Aksu, D. (2002). *Bilgisayar destekli öğretim etkinliklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi erişilerine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alkan, S. (2009). *İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Arslan, O. (2006). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Arslantürk, Z. (2008). *Araştırma metot ve teknikleri*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Cin, M. (2004). Bilgisayar destekli öğretim. C. Öztürk ve D. Dilek (Editör). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (s. 343- 366). Ankara: Pegem Akademi.
- Çener, E. (2011). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının öğrencilerin erişimi ve tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Değirmenci, H. (2014). *Eğitim yazılımının birinci sınıf öğrencilerinin okuma becerileri üzerindeki etkisi: Morpa Kampüs uygulaması*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Doğanay, A. (2004). Sosyal bilgiler öğretimi. C. Öztürk ve D. Dilek (Editör). *Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi* (s. 15- 46). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekiz, D. (2007). Paradigmalar ışığında bilimsel araştırma anlayışları. D. Ekiz (Editör). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (29-44). İstanbul: Lisans.
- Ersoy, F. (2013). Teknoloji kavramının tarihçesi ve eğitimde kullanımı. R. Sever ve E. Koçoğlu (Editör). *Sosyal bilgiler öğretiminde eğitim teknolojileri ve materyal tasarımı* (s. 21- 36). Ankara: Pegem Akademi.
- Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri felsefe- yöntem- analiz*. Ankara: Seçkin.

- Hayal, M. A. (2015). *İlkokul 4. Sınıf sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin başarılarına derse yönelik tutumlarına ve kalıcılıklarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Hüçüptan, M. L. (2006). *Bilgisayar destekli öğretimin 6. sınıf sosyal bilgiler dersi öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Kaya, N. (2008). *Sosyal bilgiler öğretiminde interaktif (etkileşimli) bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kuş, Z. (2006). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersi Karadeniz bölgesi ve İç Anadolu bölgesi konularının bilgisayar destekli öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Meydan, A. ve Akdağ, H. (2008). Sosyal bilgiler dersinde öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. B. Tay ve A. Öcal (Editör). *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 145- 190). Ankara: Pegem Akademi.
- Morpa Kampüs (2016). 18.01.2016 tarihinde <http://www.morpakampus.com/?page=kesfet> adresinden alınmıştır.
- Oğuz, S. (2008). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile turizm konularının öğretimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sönmez, V. (1996). *Sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Şimşek, N. (2002). *Derste eğitim teknolojisi kullanımı*. Ankara: Nobel.
- Tankut, Ü. S. (2008). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretimin akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- TDK (2016). 12.06.2016 tarihinde <http://www.tdk.gov.tr> adresinden alınmıştır.
- Uşun, (2004). *Bilgisayar destekli öğretimin temelleri*. Ankara: Nobel.
- Yeşiltaş, E. (2010). *Sosyal bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yeşiltaş, E. (2013). Sosyal Bilgiler Öğretiminde İnteraktif Ortam Ve Bilgisayar Kullanımı. R. Sever ve E. Koçoğlu (Editör). *Sosyal bilgiler öğretiminde eğitim teknolojileri ve materyal tasarımı* (s. 21- 36). Ankara: Pegem Akademi.
- Yılmaz, H. (2005). *İlköğretim 7. Sınıflar sosyal bilgiler dersi Avrupa'da yenilikler ünitesinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının öğrencilerin başarı ve tutumları üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.